

Հովհաննես Թումանյան

Որբը

(Հայ ժողովրդական ավանդություն)

Սըհա՛կ... Սըհա՛կ... գիշերն ի բուն
Կանչում է Որբն աղեկըտուր,
Աշխարհքն այնինչ մըտած խոր քուն,
Ինքը մենակ ու շուրջը լուռ:

Աղջիկ էր նա մի ժամանակ,
Էնպես աշխո՛յժ ու գեղանի.
Թուրքը տեսավ, խելքը գընաց,
Ուզեց գոռով հարեն տանի:

Մի՛ վախենար, սիրուն քուրի՛կ,

Ես չեմ թողնի քեզ տանելու.
Քեզ կըթոցնեմ, ինչպես մըրրիկ,
Էս աշխարհքից հեռո՛ւ, հեռո՛ւ...

Էսպես ասավ քաջ Սըհակը,
Քըրոջն առավ փախա՛վ, գընաց,

Թողած իրենց հոր աշխարհքը,
Թուրքի դաժան լուծը թողած:

Տե՛ս, Էն ձյունոտ, բարձր սարեր,
Որ ձրգվում են հեռվում ահա.
Էն սարերն էլ անցնենք թե չէ՝

Դենը, քուրի՛կ, էլ թուրք չըկա...

Հենց էս խոսքում՝ թուրքը հասավ,
Սև ձին քրշած՝ սարի տակից.
Իմն է աղջիկն, իմն է, ասավ,
Ո՞ր եք փախչում դուք իմ ճանկից...

Մի՛ վախենար, սիրուն քուրի՛կ,
Կանգնած եմ ես չար թուրքի դեմ.
Փախի՛ր, գրնա՛... ինչպես մըրրիկ՝
Ես էլ կըգամ քեզ կրհասնեմ...

Ու ետ դարձավ քաջ պատանին,

Չենքի շաչյուն, գարկ ու աղմուկ.
Չարկ են տալիս, գարկ են առնում
Հայի անահ կըտրիճն ու թուրք...

Աղջիկն արագ վագ է տալի,
Շունչը հատած փախչո՛ւմ, փախչո՛ւմ.

Մին էլ նայեց՝ թուրքն է գալի,
Փընչում է ձին, գենքը շաչում...

Ա՛խ, ի՛նչ կըլնի թռչուն դառնամ...

Կանչեց ահից խեղճը հանկարծ,
Ու, բաց էին դռներն երկնից,

Լըսեց նրա ձենը աստված:

Դարձավ թռչուն մի թևավոր,
Երկինքն ելավ, թռռա՛վ, պրրծա՛վ.
Մընա՛ց, մընա՛ց, մինչև Էսօր
Քաջ ախպերը ետ չըդարձավ:

Էն օրվանից թռչուն քոյրը
Ցերեկն ահով կուչ է գալի,
Հենց հասնում է մութ գիշերը՝
Սըհա՛կ... Սըհա՛կ... ձեն է տալի:

Ձեն է տալի գիշերն ի բուն

Կանչում տըխո՛ւր, աղեկըտո՛ւր,
Աշխարհքն այնինչ մըտած խոր քուն,
Ինքը մենակ ու շուրջը լուռ:

1899
